

Temaatilise riikliku järelevalve teostamise öiend nr 6-3/52

I SISSEJUHATUS

1. Järelevalve teostamise koht ja alus

Järelevalvet teostati Ääsmäe Põhikoolis Harju maavanema 12.09.2012 korralduse nr 1-1/1321-k "Harju maakonna õppeasutuste 2012/2013. õppeaasta temaatilise riikliku järelevalve ajakava kinnitamine ja järelevalvet teostavate ametnike määramine" alusel.

2. Järelevalve teostamise eesmärk, aeg ja teostaja

2.1 Järelevalve teostamise eesmärgiks oli välja selgitada õpilase arengu toetamine, sh hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine, turvalisuse tagamine ja andmete õigsuse kontrollimine Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS).

2.2 Järelevalvet teostati 18.-29.10.2012.

2.3 Järelevalvet teostas Harju Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna haridus- ja kultuuritalituse peainspektor Piret Hiisjärv.

3. Järelevalve teostamisel kasutatud meetodika

3.1 Õppeasutuse dokumentatsiooniga tutvumine ja selle sisu analüüsimine, sh EHISes kajastuvate andmete analüüsimine ja kontrollimine.

3.2 Vestlused õppeasutuse töötajate (direktor, õppealajuhataja, HEV õppe koordinaator, tugispetsialistid) ja hoolekogu liikmega (lapsevanem).

3.3 Tutvumine õppeasutuse õppe- ja kasvukeskkonnaga, sh õppe- ja kasvatustegevusega.

4. Lühülevaade õppeasutusest

4.1 Õppeasutuse omandivorm ja aadress: munitsipaalkool, Kasesalu 16 Ääsmäe küla 76402 Harjumaa

4.2 Õppeasutuse liik: põhikool

4.3 Õppeasutuse pidaja: Saue vald

4.4 Õppekeel: eesti keel

4.5 Õpilaste üldarv: 127

4.6 Pedagoogide üldarv: 22

II OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

Teema: õpilase arengu toetamine

1. Hariduslike erivajadustega (edaspidi HEV) õpilase õppe korraldamine (tabelid 1–4 ning kirjeldus ja analüüs)

Tabel 1. HEV õppe korraldus

Kehtestatud õppekavas (jah/ei)	Kooskõla õigusaktidega (jah/ei)	Kooli õppenõukogu arvamus (jah/ei)	Kooli hoolekogu arvamus (jah/ei)	Kooli õpilasesinduse arvamus (jah/ei)	Õppekava avalikustamine veebis (jah/ei)	Koordineerija määramine (dir kk nr, kuupäev)
jah	jah	jah	jah	jah	jah	Nr 5-1/29 28.12.2010

Tabel 2. Rakendatavad tugiteenused HEV õpilase arengu toetamiseks

Tugiteenused	Haridusliku erivajadusega õpilaste arv		Individaalse arengu jälgimise kaart	
	EHIS	Dok	Õpilaste arv	% HEV õpilaste arvust
Õpiabirühm ajutiste õpiraskustega õpilastele	0	0	0	0
Õpiabirühm õpilastele logopeedilise abi osutamiseks	24	24	24	46
Kasvatusraskustega õpilaste klass	0	0	0	0
Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klass	0	0	0	0
Tundeelu- ja käitumishäiretega põhiharidust omandavate õpilaste klass	0	0	0	0
Käitumisprobleemidega õpilaste klass	0	0	0	0
Õpiraskustega õpilaste klass	0	0	0	0
Väikeklass	0	0	0	0
Toimetulekuõppel olevate õpilaste klass	0	0	0	0
Individaalne õppekava	1	1	1	2
Pikapäevarühm	26	26	19	37
Koduõpe	1	1	1	2
Kokku	52	52	45	86

Tabel 3. Tugispetsialistide ametikohad, kvalifikatsioon ja osalemine täienduskoolitustel

Ametikoha nimetus	Kehtestatud ametikohtade arv	Täidetud ametikohtade arv	Pedagoogide arv, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele		Pedagoogide arv, kes on osalenud ametikohaga seotud eripedagoogikakursustel viimase viie aasta jooksul	
			EHIS	Dok	EHIS	Dok
Eripedagoog	0	0	0	0	0	0
Logopeed	0,60	0,60	1	1	1	1
Koolipsühholoog	0,60	0,60	0	0	1	1
Pikapäevarühma kasvatajad	0,89	0,89	4	4	5	5
Õpilaskodu kasvataja	0	0	0	0	0	0
HEV õpilaste klassi õpetajad	0	0	0	0	0	0
Õpiabirühma õpetaja	0	0	0	0	0	0
Sotsiaaltöötaja	0	0				
Õpetaja abi	0,30	0,30	1	1	0	0
Kokku	2,39	2,39	6	6	7	7

Tabel 4. Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad tugiteenused

Tugiteenused	Erineva emakeelega õpilaste arv	
	EHIS	Dok
Individuaalne õppekava	0	0
Eesti keel teise keelena	0	0
B-võõrkeele õppes loobumine	0	0
Emakeele ja kultuuriõpe	0	0
Koolipsühholoog	0	0
Logopeed	3	3
Kokku	3	3

1.1 HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted kooli õppekavas ja tugiteenuste rakendamine

Kooli õppekava üldosa 18. peatükis esitatakse õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ning 19. peatükis individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Nimetatud kooli õppekava osad tuginevad „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 46-51 sätestatule. HEV õpilaste õppekorraldusega seonduvat arutati ka järelevalve perioodil toimunud õppenõukogus. Hoolekogus tutvuti kooli õppekavaga 30.08.2011 ning õpilase individuaalse arengukaardi koostamise põhimõtetega 03.10.2012. Õpilasesindusele tutvustas õppealajuhataja kooli õppekava üldosa 20.10.2011 ning muudatusi 18.09.2012. Kooli õppekava on avalikustatud veebilehel. Lisaks sellele on kooli veebilehel kasutajasõbralik rubriik „Tugiteenused“, kus on antud ülevaade koolis töötavatest tugispetsialistidest, õpilasi toetavast tegevusest koolis ning kuidas tehakse kokkuvõtet õpiabi tõhususest. 28.12.2010 on kooli direktor oma käskkirjaga nr 5-1/29 määranud erivajadusega õpilaste õppe koordineerijaks juhiabi. Koordinaatori ülesanded on kaardistada koostöös tugisüsteemide spetsialistide ja aineõpetaja või klassijuhatajaga HEV õpilased; teha ettepanekuid vastavalt erivajadusele õpilasele sobiva õpiabivormi rakendamiseks; koordineerida tugisüsteemi koostööd koolis ja väljaspool kooli; kutsuda vajadusel kokku tugispetsialistide ümarlaud; nõustada lapsevanemaid; teha juhtkonnale ettepanekuid tugisüsteemide töö parendamiseks; vastutada individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest. Koolis rakendatavad HEV õpilase arengu toetamise tugiteenused on järgmised: pikapäevarühm, õpiabirühm logopeedilise abi osutamiseks, individuaaltunnid logopeedilise abi osutamiseks, individuaalne õppekava, koduõpe, koolipsühholoogi ja õpetaja abi tugi. Pikemaajaliste tugiteenuste osutamine on EHISesse kantud direktori käskkirjade alusel. Vajadusel tehakse koostööd Saue valla lastekaitse spetsialisti ja sotsiaalnõunikuga. Vestlusest HEV õppe koordinaatoriga selgus, et käesoleval ajal tegeldakse õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaartide väljatöötamisega. Nimetatud kaardid on õpilaste kohta avatud kahel tasandil. Kaarte peetakse elektrooniliselt. Plaanis on siduda õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardid arenguvestluste alusmaterjaliga. Vestlustest pikapäevarühma kasvatajatega selgus, et koolis on korraldatud pikapäevarühma töö dünaamiliselt. Hommikul võtab õpilasi vastu üks kindel inimene. 5.tunni ajal on nn lõdvestustund, kus erinevatel päevadel töötavad kordamööda 2 inimest, nemad võimaldavad lastel mängude mängimist, muusika kuulamist, filmide vaatamist jms. 6. tunnist alates algab koduste õpitööde täitmine kasvatajate juhendamisel või kaasabil. Samal ajal osalevad õpilased ka huviringide töös. Kasvatajate üldine mure oli see, et lapsi on 1 töötaja kohta palju, sest nad vajavad pikapäevarühmas väga palju individuaalset tähelepanu. Et Ääsmäe koolis on väga tublid pikapäevarühma kasvatajad, seda näitab järelevalve perioodil toimunud aktusel parimate õpetajate tunnustamine ning nendeks osutusid kõik pikapäevarühma kasvatajad. Vestlusest koolipsühholoogiga selgus, et tema tööpäevadesse mahuvad individuaalsed vestlused õpilastega, nõustamised ja nendeks valmistumine, kohtumiste dokumenteerimine, projektiga „Turvaline kool“ tegelemine, õpilaste hulgas küsitluste läbiviimine. Vestlusest logopeediga selgus, et peale rühma- ja individuaaltundide õpetab tugispetsialist kolleegidele võtteid õpilaste juhendamiseks, viib läbi sisekoolitusi, dokumenteerib oma tööd. Vestlusest õpetaja abiga selgus, et tema tööks on individuaalne

õpilase juhendamine klassiõpetajate näpunäidete alusel. Vestlusest hoolekogu liikmega selgus, et tema kui lapsevanem hindab koolis õpilase arengu toetamise üldiselt heaks. Tema arvates võiks rohkem tööd teha andekatega.

1.2 Tugispetsialistide koosseis ja ettevalmistus

Koolis töötab 8 tugispetsialisti. Saue Vallavolikogu 26.04.2012 määruse nr 12 järgi muudeti Ääsmäe kooli põhimäärust nii, et kooli personali koosseisu kehtestab kooli direktor. Käesolevaks õppeaastaks on kooli direktor kinnitanud kooli töötajate koosseisu 03.09.2012 käskkirjaga nr 5-1/18. Kehtestatud ja täidetud tugispetsialistide ametikohti on 2,39. Haridus- ja teadusministri 08.12.2010 määrmuses nr 74 „Koolitöötajate miinimumkoosseis“ on kehtestatud tugiteenuste osutamiseks 0,5 ametikohta. Seega vastab koolis kehtiv tugispetsialistide koosseis nimetatud haridus- ja teadusministri määrmusele.

Logopeedina töötab 1 inimene. Tal on eripedagoogikaalne kõrgharidus. Logopeedil on kvalifikatsiooninõuded täidetud (Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded § 31). Viimase viie aasta jooksul on logopeed läbinud üle 160 tunni erialast täienduskoolitust.

Koolipsühholoogina töötab 1 inimene. Tal on psühholoogiaalane bakalaureusetasemel kõrgharidus, õpib praegu Tallinna Ülikooli Psühholoogia Instituudi magistriõppes. Koolipsühholoogil ei ole kvalifikatsiooninõuded täidetud (Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded § 33, § 37). Koolipsühholoogiga on sõlmitud tähtajaline tööleping 22.08.2012-21.08.2013.

Pikapäevarühma kasvatajana töötab 5 inimest, neist 4-l on pedagoogiline kõrgharidus. Nendel on kvalifikatsiooninõuded täidetud (Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded § 29). Viimase viie aasta jooksul on nad läbinud eripedagoogikaalast täienduskoolitust vähem kui 160 tundi. 1-l inimesel on keskharidus, ta õpib Tallinna Ülikooli kasvatusteaduskonna magistriõppes. Temal ei ole kvalifikatsiooninõuded täidetud ja temaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2012-31.08.2013.

Õpetaja abina töötab 1 inimene. Tal on pedagoogiline kõrgharidus. Viimase viie aasta jooksul ei ole ta läbinud eripedagoogikaalast täienduskoolitust.

EHISesse on kantud tasemeharidus vastavalt haridust tõendavatele dokumentidele ja täienduskoolitused vastavalt koolitustõenditele/tunnistustele.

1.3 Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad erisused

Direktori 24.10.2012 käskkirjaga nr 3-1/45 on määratud 3-le õppekeelest erineva emakeelega õpilasele logopeeditunnid. Nimetatud käskkirja alusel on tehtud sissekanded EHISesse. Logopeed on osalenud 2009. aastal koolitusel „Kakskeelse lapse psühholoogilised probleemid ja nende seos kõnega“ (2 tundi).

2. Turvalisuse tagamine (tabel 5 ning kirjeldus ja analüüs)

Tabel 5. Turvalisuse kajastamine dokumentatsioonis

Meede	Kehtestatud kooli kodukorras (jah/ei)
Juhtumite ennetamine	jah
Juhtumitele reageerimine	jah
Juhtumitest teavitamine	jah
Juhtumite lahendamise kord	jah
Turvalisuse ja järelevalve tagamiseks sätestatud meetme rakendamise kord	jah
Jälgimisseadme kasutamise kord	jah

2.1 Vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamiseks rakendatavad meetmed

Kooli kodukorra V peatükk kirjeldab vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamise korda. Kodukorra lisa nr 2 kirjeldab tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamist Ääsmäe Põhikoolis, sh juhtumikirjelduse vormi. Kodukorra lisa nr 4 sisaldab videovalvesüsteemi kasutamise korda.

2.2 Õpilaste ja koolitöötajate kaitse korraldamine hädaolukorras

Ääsmäe Põhikooli hädaolukorra lahendamise plaan on kinnitatud 08.10.2012 direktori käskkirjaga nr 1-1/16. Sellel plaanil on kaks osa: koolitöötajate ülesanded hädaolukorras ning turvalisus õppekäikudel ja kooli/klassi väljasõitudel. Hädaolukorra lahendamise plaan sisaldab juhiseid järgmistel teemadel: äkkrünnak, käitumine varjumise ajal, häire õues toimuva tunni ajal, evakuaatsiooniahvi, tulekahju, pommikahtlase eseme leid, pommiähvardus, muud kriisisituatsioonid.

3. Eestikeelse õppe korraldamine vene õppekeelega koolis

Järelevalve viidi läbi eestikeelses koolis.

III TEMAATILISE RIIKLIKU JÄRELEVALVE PRIORITEEDIST LÄHTUV KOKKUVÕTE

1. Temaatilise riikliku järelevalve eesmärgiks oli välja selgitada koolis hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine, tugiteenuste tagamine tugispetsialistide poolt ja õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad erisused.

2. HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted on sätestatud kooli õppekava 18. ja 19. peatükis. 28.12.2010 on kooli direktori käskkirjaga nr 5-1/29 määratud erivajadusega õpilaste õppe koordineerijaks juhiabi. Koordinaatori ülesanded on kaardistada koostöös tugisüsteemide spetsialistide ja aineõpetaja või klassijuhatajaga HEV õpilased; teha ettepanekuid vastavalt erivajadusele õpilasele sobiva õpiabivormi rakendamiseks; koordineerida tugisüsteemi koostööd koolis ja väljaspool kooli; kutsuda vajadusel kokku tugispetsialistide ümarlaud; nõustada lapsevanemaid; teha juhtkonnale ettepanekuid tugisüsteemide töö parendamiseks; vastutada individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest.

3. Koolis rakendatavad HEV õpilase arengu toetamise tugiteenused on pikapäevarühm, logopeediline abi, individuaalne õppekava, koduõpe, koolipsühholoogi ja õpetaja abi tugi. Pikemaajaliste tugiteenuste osutamine on EHISesse kantud direktori käskkirjade alusel. Koolis kehtiv tugispetsialistide koosseis vastab haridus- ja teadusministri 08.12.2010 määruses nr 74 „Koolitöötajate miinimumkoosseis“ sätestatule. Kvalifikatsiooninõuetele vastavad logopeed, õpetaja abi, 4 pikapäevarühma kasvatajat. Kvalifikatsiooninõuetele ei vasta koolipsühholoog (tööleping on sõlmitud 22.08.2012-21.08.2013) ja 1 pikapäevarühma kasvataja (tööleping on sõlmitud 01.09.2012-31.08.2013). Viimase viie aasta jooksul on eripedagoogikaalast täienduskoolitust saanud rohkem kui 160 tundi logopeed, teised tugispetsialistid on saanud vähem kui 160 tundi. EHISesse on kantud tasemeharidus vastavalt haridust tõendavatele dokumentidele ja täienduskoolitused vastavalt koolitustõenditele/tunnistustele.

4. Direktori 24.10.2012 käskkirjaga nr 3-1/45 on määratud 3-le õppekeelest erineva emakeelega õpilasele logopeeditunnid. Nimetatud käskkirja alusel on tehtud sissekanded EHISesse. Logopeed on osalenud 2009. aastal koolitusel „Kakskeelse lapse psühholoogilised probleemid ja nende seos kõnega“ (2 tundi).

5. Kooli kodukord sisaldab vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamise korda. Ääsmäe Põhikooli hädaolukorra lahendamise plaan on kinnitatud 08.10.2012 direktori käskkirjaga nr 1-1/16. Hädaolukorra lahendamise plaan sisaldab juhiseid järgmistel teemadel: äkkrünnak, käitumine varjumise ajal, häire õues toimuva tunni ajal, evakuatsioonihäire, tulekahju, pommikahtlase eseme leid, pommiähvardus, muud kriisisituatsioonid.

IV ETTEPANEKUD

4.1 Kooli direktorile

4.1.1 Kavandada personalile lähiaastateks eripedagoogikaalaseid täienduskoolitusi.

V ETTEKIRJUTUSED

Ei ole.

VI RIIKLIKU JÄRELEVALVE TEOSTAJA

Piret Hiisjärv
Haridus- ja kultuuritalituse peainspektor
Haridus- ja sotsiaalosakond
Harju Maavalitsus
/allkirjastatud digitaalselt/

Õiend edastatud: Haridus- ja Teadusministeerium hm@hm.ee
Saue Vallavalitsus info@sauevald.ee
Ääsmäe Põhikool kool@aasmaepk.edu.ee